

A Lomonoszov sör

Az Odin-mítosz átértelmezése.

A *Lomonoszov sör* című filmhez.

Első vázlat.

Why, just as we were confidently moving into a post-theological, postmetaphysical, even posthistorical era, has the God question suddenly broken out anew?

Terry Eagleton, *Reason, Faith, and Revolution*

Sokan istennek hitték a hajót. Talán igazuk is volt, hiszen Odin szükség esetén bármikor képes volt alakot változtatni. Az átváltozások mestere volt, de nem szerette felhívni magára a figyelmet. Különösen sokat soha nem tudtunk meg számtalan kalandjáról. Még legközelebbi segítőt is lehetett rávenni, hogy meséljék el, mi mindent láttak, hallottak. Odin környezetében senki sem szerette a médiát. Élete során átment egyen s más, márpedig hosszú életet élt. Ezt mindenki tudta róla, de hogy valójában hány éves, azt senki. Odin sokat utazott. Amelyekről most szó lesz, a legutolsó utazásai voltak.

Fent a messzi Északon, ahol a Föld véget ér, és hatalmas, végtelen jégmezők borítanak mindent, egy találkozósnak kellett volna létrejönnie a Lomonoszov-hátságnak nevezett térségben. Ennek névadója, a költő és kutató Lomonoszov az Észak-orosz Arhangelszkből származott, és az egykori büszke tengerésznép, a pomorok utóda volt. Nos, voltaképpen ez a Lomonoszov-

hátság nem egy térség, hanem egy hegygerinc, mely mélyen a tenger és az úszó jégtáblák alatt húzódik. E hegygerinc valamely titkos helyén kellett volna egy dán és egy orosz miniszternek találkoznia. Úgy volt, hogy ki-ki a saját tengeralattjáróján közelíti meg a helyszínt. Az oroszoknak volt saját tengeralattjárójuk, de a dánok nem rendelkeztek erre a célra alkalmas tengeralattjáróval, ezért kénytelenek voltak kölcsönözni egyet.

De vajon miért kellett épp ezen a helyen találkozniuk? Hát azért, mert előzőleg épp ezen a helyen fedeztek fel kilenc kis lyukat, telis-tele értékes és mágikus folyadékkal. A dánok és az ő királynőjük sajátjuknak nyilvánították e területet. Az oroszok és az ő elnökük állították, hogy ők voltak ott először. Ezt bizonyítani is tudták, ugyanis szerte a Lomonoszov-hátságban mindenütt leszúrtak egy-egy fém zászlót.

A dánok és az oroszok valójában már jó régóta vitatkoztak ezen a dolgon. Háborúra azért nem került sor közöttük, ments isten, de a minisztereik találkozóin meglehetősen kellemetlen hangulat uralkodott, valahányszor napirendre került a Lomonoszov-hátság tulajdonjogának kérdése. Ezért döntöttek úgy, hogy Odintól kérnek tanácsot, aki tudvalevőleg a legokosabb tanácsadó az egész világon.

De hogyan lehet ilyen okos Odin? – kérdezhetné akárki. Hát úgy, hogy egyszer, réges-régen ivott egy kútból, melynek Mimer kútja a neve. Hogy ihasson a kútból, meg kellett ígérnie, hogy kiszúrja önnön szemét, és bedobja a kútba. És így is tett. Mimer szintén szerfölött okos volt, mindenkinél okosabb, csak éppenséggel azt nem tudta, mihez kezdjen az okosságával. És amikor meghalt, az összes okossága egy kútba folyt bele, egy hatalmas fa, az Yggdrasil gyökerének közvetlen közelében. Ebből a kútból ivott Odin.

A dánok és az oroszok csakugyan békét akartak kötni, hajlandónak mutatkoztak a megegyezésre. És ez igencsak derék dolog volt. Hiszen kilenc értékes forrás volt odafenn, a földgolyó tetején. De akárhogy is próbálkoztak, nem tudták igazságosan

elosztani a forrásokat. Fél forrás ugyanis nem létezik, márpedig kilencnek a fele négy és fél. Odinnak sikerült rábeszélnie a két minisztert a megegyezésre. Hogy hogyan, azt senki sem tudja, mert a Lomonoszov-hátságán minden rendkívül titkosan történt. Annyi azonban kitudódott, hogy Odin arra kérte a minisztereket, öntsenek egy nagy dézsába a Lomonoszov-hátságán addig talált folyadékból, és jól keverjék meg. És ekkor valami különleges dolog történt. A dézsában sísteregni-füstölni kezdett a folyadék, és egy Nelson Mandela-szerű emberke jelent meg az alján. A kisember gyorsan növekedett. De akkor sem volt valami óriás, amikor – ahogy mondják –, elérte végső nagyságát, egészen pontosan egy méter hatvan centi volt. – Tessék, itt van ő! – szölt Odin. – Tőle kérhettek tanácsot, ha nem tudtok megegyezni, ráadásul jobb tanácsot ad majd, mint amelyet én adhatnék.

Aha, egy tanácsadó, gondolta magában mindkét miniszter. Nem lehetett pontosan tudni, hogy az emberke férfi-e vagy nő, de teljesen úgy nézett ki, mint ahogy a tanácsadók általában. És kiderült, hogy az Odin által Kvazirnak nevezett lény, aki csak az imént emelkedett ki a habokból, tényleg nagyon okos. Ekkora ésszel nyilván meg lehet majd oldani minden vitás kérdést. Elrendelték hát, hogy Kvazir menjen el Koppenhágába, Szentpétervárra, New Yorkba, Washingtonba, Pekingbe és Tokióba, s tartson prezentációt a megállapodásról. Úgy látszott, minden elrendeződik.

De aztán mégsem. Egy napon ugyanis, amikor az emberfeletten okos Kvazir épp átszállt volna Frankfurtban, két fegyveres férfi elrabolta. Hála a német rendőrség számítógépeinek hamar kiderült, hogy az egyik emberrabló (fedőneve Fjalar) a Pokol Angyalai tagja volt Koppenhágában, a másik (fedőneve Galar) egy törvénytelen szentpétervári szervezethez tartozott. Kvazir, az eltűnt tanácsadó története több héten át a világ összes tévécsatornájának vezető híre volt. Mindenki azt kérdezte, hová tűnhetett a Mandela-szerű Kvazir. De Kvazirt, vagy K'vazirt, ahogy az

afrikai nevet tulajdonképpen írni illik, már elrablásának estéjén meggyilkolták, helyesebben kivégezték egy garázsban Frankfurt külvárosában. És ott, abban a garázsban Fjalar és Galar lecsapolta az okos tanácsadó vérét, és részint egy nagy kannába, részint két kisebb lábosba öntötte, aztán beleköptek a kannába és a két kisebb lábosba, némi mézet csurgattak rá egy műanyag flakonból, majd az egészet összekeverték erős bajor sörrel.

A három sörös edényre az emberrablók három címkét ragasztottak: Odror, Sohn és Bodn, noha mindháromban ugyanaz a sör volt. És ezt a három sörfajtát, ami tulajdonképpen csak egyfajta volt, egy dán-orosz titkos kereskedelmi egyezmény révén készülték bevezetni a nemzetközi piacra. Az volt a terv, hogy az Odror, Sohn és a Bodn sört az egész földgolyón árusítják majd. Olcsón nem adhatják, annyi szent. De biztos, hogy majd sok földalatti testvérszervezet érdeklődést mutat eme csodatévő nedű iránt. Ugyanis aki ebből az italból iszik, egy csapásra meg tud oldani mindenféle bonyolult vitát vagy kölcsönös egyet nem értést. És a pénz e szervezeteknek nem okoz gondot.

A terv szerint két észak-európai nem hivatalos szervezet között példás együttműködés jött volna létre. De a szép álom szinte azonnal megghiúsult, mert a garázst, ahol a két emberrabló serénykedett, sajnálatos módon elöntötte a víz. Fjalart és Galart úgy lefoglalta a rablás, hogy több napon át még mosakodni sem tudtak, de nem akartak épp most, amikor arra készültek, hogy megrendelőiknek bemutassák a brutális csellel megszerzett italt, izzadtan, sörfoltosan mutatkozni. Azt gondolták, majd a garázsban lezuhanyoznak a kerti slaggal. Igen ám, de nem voltak elég óvatosak, és az történt, hogy letört a kerti slag csapja, és óriási mennyiségű víz zúdult a garázsra.

A férfi, akitől a garázst bérelték, épp a bokrokat nyírta a kertben, amikor észrevette, hogy dől a víz a garázsajtó alól. Eldobta a nyesőollót és berontott a garázsba a két férfihoz. – Mi a fenét csinálnak itt? – kiabált. – Kifelé innen, de gyorsan!

S mivel ez a férfi igen magas növésű volt, majdnem két méter, se a dán Fjalar, se az orosz Galar nem mert szembeszállni vele. Német tudásuk egyébként is elég gyöngye volt. A revolvereik Nike táskájuk mélyén lapultak az ingek, alsónadrágok és zoknik alatt, s nem tudták gyorsan előkapni. Mit tehettek? El kellett tűnniük, legalábbis egy időre. Micsoda méreg!

A férfi, akitől a garázst bérelték, egykor testőrként dolgozott a svéd királyné szüleinél. Jó hosszú ideig volt náluk egyébként. Akkoriban, a Sommerlathok idején, még sokkal edzettebb volt, mint ma, jelentős túlsúlyával. De valamikor igen tanulékony testőr volt. És a svéd udvar, amely közvetett módon fizette a bérét, magasra állította a lécet. Emberünk megtanulta, hogy mindig gyanakodjék, a legrosszabbra készüljön, és árgus szemmel figyeljen minden furcsaságot a környezetében. És íme, most a saját otthonában fedezett fel egy ilyen furcsaságot. El is határozta, hogy felhívja Lars Gillinget, régi összekötőjét a királyi udvarnál, de ekkor egy számára ismeretlen, a királyi udvarnak dolgozó svéd biztonsági szakember jelentkezett a mobiltelefonján. – Ne üsse bele az orrát! – közölte vele kurtán. Még aznap este megjelent nála egy szürke Volkswagen Touran, és elvitte az összes cucot, amit Fjalar és Galar otthagytott.

És itt lép be újra a történetbe Odin, aki két elektronikus megfigyelő varjúján keresztül mindvégig értesült tanácsadói tevékenységének szerencsétlen alakulásáról. Úgy döntött, hogy egy darabig vár. De most már ideje volt cselekedni. Azt tervezte, hogy amilyen ügyesen csak lehet, megszerzi a három sörrel teli edényt, melyeket valószínűleg azóta már Stockholmban őriz a királyi udvar testőrsége. Talán nem lesz olyan nehéz a dolog, gondolta, ugyanis az utóbbi években néha találkozott a svéd királyi pár legidősebb leánygyermekével. A lány nagy bizalommal volt iránta, a legnehezebb dolgokról faggatta, csupa olyasmiről, amiről senki mással nem beszélt volna.

Hogy pontosan hogy történt a három sörrel és Kvazir vérével teli edény elszállítása, azt itt nem mondhatjuk el. Majd egyszer később, ha nyilvánosságra hozzák a dán-orosz tárgyalási jegyzőkönyvet a Lomonoszov-hátsággal kapcsolatos találkozóóról. Annyit azért elárulhatunk, hogy Odin, egy nagy tiszteletben álló cateringes szakembernek öltözve belopózott a Drottningholm kastélyba, és ott a legpuhább ágyakban eltöltött három éjszakát. Aztán álruhában, mint a svéd Sarkkutató Intézet munkatársa, csomagjában a három sörös edénnyel gond nélkül távozott, majd a legvalószínűtlenebb légitársaságok és helikopteres cégek segítségével megérkezett a Lomonoszov-hátságon türelmetlenül várakozó miniszterekhez. Az utolsó szakaszt egy osztrák pilótával, Dieter Hoffmannal tette meg, aki a balkáni háborúban szerzett hatalmas tapasztalatával a legcsodálatosabb repülést hajtotta végre a puszta jégmezők fölött.

Amikor Odin értékes csomagjával kiszállt a repülőből, és elindult a jéghasadék felé, ahol a két tengeralattjáró várakozott, a dán miniszternek feltűnt, hogy az egyik sörös edény plombája fel van törve; körülbelül egy liternyi sör már hiányzott az edényből. Ezt minden áron titokban kellett tartani a közvélemény előtt. A két miniszter ebben hamar megállapodott. És Odinnak is ez volt a véleménye. Kiváló megfigyelőrendszere segítségével úgyszólván hamarosan kideríti, hogy hova lett a hiányzó sör. Majd megpróbál Hoffmannal kapcsolatot teremteni. De már megvolt a baj. A gyanú egy bizonyos irányba terelődött. A dán Pokol Angyalai és az illegális orosz szervezet valószínűleg még sokáig birtokolt egy kisebb mennyiséget a csodálatos konfliktuskezelő sörből. És e sör segítségével, mely megmagyarázhatatlan módon tűnt el Odin Stockholmból való távozásakor, a bűnözőbandák és a maffia világának összes destruktív konfliktusát rendezni lehetett volna – annak nehezen belátható következményeivel. És amit eleinte senki nem akart elhinni: még az is előfordulhatott volna, hogy Fjalar és Galar megbízói a közeljövőben különböző zsarolási mód-

szerekkel részben átveszik az ellenőrzést az értékes, misztikus folyadékkal teli kilenc lyuk fölött a Lomonoszov-hátságban.

Odin természetesen elégedetlen volt a megbízatásával. Mégis, mind a dán, mind az orosz miniszter bizonyos reményt táplált a szerencsés végkifejlet iránt. A Lomonoszov-hátság körüli terület talán többet nyújthat természeti kincsek formájában. El is határozták, hogy további eszközöket vetnek be a tudományos talajvizsgálatokra a környéken. És ha ezek a vizsgálatok eredménnyel járnak, újra megkérik az okos Odint, hogy térjen vissza. A jelenléte azt szolgálná, hogy fölösleges vitás kérdések ne merüljenek föl. A hiányzó sör okozta nyugtalanságot legszívesebben elfelejtették volna. Odin habozott további feladatokat vállalni. Már egyszerűen csak egy megbízható jégtörő szeretett volna lenni. Hiányosnak érezte a tudását, és a Lomonoszov-hátság természeti kincseit illetően meglehetősen rezignált volt. Talán mert öreg volt már, és túl sok mindenben vett részt. Azt gondolta, hogy az ENSZ-nek kellene magára vállalnia az ügyet, noha az ő bölcsességük a vitás kérdések eldöntésében sokszor erősen korlátozott. Odin elégedetlen volt a világ fejlődésével. Komoran nézett a jövőbe. De ha akarják, még egyszer, egyetlenegyszer hajlandó lenne a világ rendelkezésére állni. Noha volt már isten, dárdatető, akasztott ember és hajó a sziklarajzok idejéből.